

La vida normal - Màrius Serra

Tard o d'hora arriba el moment crític, i Màrius Serra (Barcelona, 1963) ha decidit afrontar-lo de la millor manera possible: escrivint-lo. Després de deu anys de jocs i de f(r)iccions, ha arribat el moment d'aturar-se a la vora del camí i projectar la imatge en el mirall. La inflexió es manifesta ja en el títol de l'últim llibre, *La vida normal*, i adopta la forma de la reflexió autobiogràfica. Màrius Serra s'acosta al foc sense deixar el joc i ens mostra que és un ésser humà... que escriu. Els sis relats que conté són aproximacions a obres que ha escrit o que no ha acabat d'escriure. ¿Quin lector de Raymond Roussel no ha acariciat mai la idea d'escriure un opuscle titulat *Com no he escrit alguns dels meus llibres?* Pel que fa al setè text, es tracta d'una postil·la a la novel·la *Mon oncle*, en què el lector no acaba de saber si Màrius Serra practica l'estriptís biobibliogràfic o una volta més al cargol de la versemblança.

La vida normal conté un seguit de declaracions de principis sobre l'escriptura. Algunes són previsible («Sempre m'han fascinat més els mapes que no pas els trossos»), d'altres són lapidàries («La millor manera de ser hermètic és ser transparent»), unes terceres presenten un Màrius Serra desconegut («Llegim per saber que no estem sols. Escrivim per desmentir-ho») i unes últimes es neguen a elles mateixes: quan un autor escriu que l'escriptura li permet abolir la frontera entre veritat i mentida, ¿ens l'hem de creure? En fer aquesta afirmació, ¿diu la veritat o menteix?. Si menteix, ¿no significa que sempre diu la veritat? Etcètera.

Les dades personals del protagonista de *La vida normal* coincideixen amb les del Màrius Serra i Roig que coneixem (quin sentit té viure en un carrer anomenat Pitàgoras si no és per escriure-ho alguna vegada en un llibre?). Ara bé: ¿és cert tot el que narra *La vida normal*? ¿És fiable la trobada fortuïta amb Barbara Cartland en una botiga de queviures d'un poblet d'Escòcia? ¿És cert que Màrius Serra va somiar amb un home semblant a Quim Monzó que esquinçava amb un ganivet un paper d'embalar beix a la rebotiga d'una sabateria? ¿Són certes les sospitoses coincidències que l'autor detecta a partir de l'incendi del Liceu, o es tracta de l'explotació literària del fenomen de la paranoia? ¿Han existit alguna vegada els projectes no reeixits d'obres que l'autor resumeix en aquests relats? ¿A algú li interessien aquestes preguntes? ¿És possible que algú les respongui de manera fiable i definitiva? Etcètera.

El lector de Màrius Serra reconeixerà a *La vida normal* alguns dels seus tics. Un dels més visibles és la tendència a l'ús de frases fetes i col·loquialismes no llastats per la ironia ni per personatges interposats. D'altres són el continuat exercici del circumloqui o el teló de fons de l'enigmística. Ara bé, l'enigmística hi rep un tractament curiós. Si bé Màrius Serra continua utilitzant tècniques pròximes a les dels Tallers de Literatura Potencial, el relat titulat *Constricció* representa una presa de distància respecte dels

resultats literaris que se'n poden obtenir. Referint-se als successors de Georges Pérec, Serra escriu: «el resultat d'aquest desplegament de perícia és un gimnàs estrofolari ple d'aparells estranys i d'atletes que practiquen exercicis tan absurds com interessants d'explicar». I conclou de manera categòrica: «El millor que es pot fer amb la majoria de les propostes potencials és explicar-les per telèfon». Això és el que jo anomeno una crisi -ni que sigui de creixement.

Si tots els signes tenen un significat, potser val la pena tenir en compte que aquest llibre comença amb una paraula tan lúdica com l'onomatopeia «Zas» i acaba amb un verb tan poc lúdic com «rematar». Bé es cert que en Màrius Serra han coincidit un cert interès per l'arbitrarietat creativa i una certa ànsia de transcendència. Fa sis anys, el seu recull de contes *Contagi* ja incloïa mostres de les dues tendències. En un moment en què la joventut es presenta com un valor absolut, *La vida normal* es pot llegir com un pont per passar d'una vegada el Rubicó de la maduresa.